

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33308
Nom	Personalitat i diferències individuals
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	12.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	9 - Personalidad y Diferencias Individuales	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ANDREU VAILLO, YOLANDA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

Aquesta assignatura pretén que els i les estudiants adquirisquen les eines conceptuais i metodològiques bàsiques necessàries per a la comprensió i valoració de la personalitat i de la seua rellevància en el comportament individual i social.

S'ofereix un panorama general i coherent dels aspectes històrics, conceptuais i metodològics propis de la Psicologia de la Personalitat i les Diferències Individuals integrant plantejaments teòrics clàssics i desenvolupaments actuals de la investigació en aquesta disciplina, així com possibles camps d'aplicació d'aquests coneixements.

Es tracta d'una assignatura fonamental que guarda una estreta relació amb l'Avaluació Psicològica i és bàsica per a l'adquisició de coneixements posteriors en assignatures tals com: Psicopatologia, Intervenció i Tractaments Psicològics, Psicologia de la Salut, Psicologia Clínica, Psicologia Clínica Infantil, Psicologia de les Addiccions, Personalitat i Conducta Antisocial, Psicologia de la Delinqüència, Psicologia de la Intervenció Social i Comunitària.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver superat totes les assignatures del primer curs de Grau de Psicologia.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Conèixer la història de la psicologia de la personalitat a fi que l'alumnat discrimine entre el que representarien enfocaments científics i no científics en el seu estudi.
- Conèixer el llenguatge conceptual bàsic de la psicologia de la personalitat a fi que l'alumnat aprenga què signifiquen les diferències individuals.
- Aprendre a interpretar i utilitzar els diferents mètodes d'investigació en personalitat i diferències individuals.
- Saber reconèixer, diferenciar i relacionar les principals perspectives teòriques i programes d'investigació de la psicologia de la personalitat.
- Conèixer les dificultats metodològiques implicades en l'avaluació de la personalitat a fi que l'alumnat aprenga a tractar amb els problemes d'estabilitat i canvi d'aquesta.
- Conèixer, descriure i identificar les principals variables estructurals i/o processuals de la personalitat.
- Saber identificar les diferents habilitats (aptituds) cognitives i els processos cognitius subjacents.
- Identificar les principals dimensions temperamentals, socioactitudinals i motivacionals de la personalitat: conèixer el seu àmbit de referència, comprendre la seua dinàmica i saber manejar els principals resultats d'investigació obtinguts.
- Comprendre el paper de la cultura i les relacions de gènere en l'explicació del funcionament individual i grupal.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumnat ha de ser capaç de:

Identificar els diferents enfocaments teòrics en personalitat i diferències individuals a partir dels conceptes i processos descrits

Identificar les dificultats metodològiques implícites en l'avaluació de la personalitat i les seves dimensions

Identificar, avaluar i interpretar dades de les diferents dimensions de la personalitat

Identificar patrons adaptatius i desadaptatius de conducta des del paradigma de les diferències individuals

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història de la Psicologia de la Personalitat i de les Diferències Individuals

Acostaments històrics en Personalitat i diferències individuals. L'època precientífica. La constitució de la psicologia de la personalitat. L'eclosió-irradiació de la psicologia de la personalitat. Crítica, supervivència i refundació.

2. Enfocaments teòrics i aspectes conceptuals en Personalitat i Diferències Individuals.

Personalitat i conceptes afins. Sobre les principals significacions de persona i personalitat en psicologia. Diferències terminològiques i en orientacions per a l'estudi de la personalitat i les diferències individuals. La definició de la psicologia de la personalitat

3. La investigació en personalitat i diferències individuals: aspectes metodològics.

La investigació en psicologia de la personalitat i diferències individuals: aspectes bàsics i metodològics. Fonts d'informació en personalitat: dades L, Q i T, narratives i documents personals.

4. Els problemes d'estabilitat, consistència i canvi de la personalitat

Consistència i estabilitat com components bàsics del significat de personalitat: plantejaments rellevants. La paradoxa de la consistència i les solucions proposades. L'estabilitat en psicologia de la personalitat. Una proposta de tipologia d'estabilitats. Paràmetres que modulen els resultats sobre consistència i estabilitat

5. Dimensions cognitives

Aproximacions conceptuals a l'estudi de la intel·ligència: diferències individuals. Estils cognitius. Aproximació cognitiva-social: expectatives, estils atribucionals.

6. Dimensions temperamentals

Extraversió. Neuroticismo. Recerca de sensacions. Impulsivitat. Altres dimensions.

7. Dimensions soci-actitudinals i motivacionals

Dimensions soci-actitudinals. Necessitats bàsiques i motius socials. Estudi contemporani dels motius. Metes.

8. Creences i valors

Conceptualització de creences i valors. Estudi tradicional dels valors. Models de valors. Sistemes de valors. Valors culturals

9. El sí mateix com integrador de totes les dimensions i/o processos de personalitat

Perspectiva històrica. Concepte i estructura. Components cognitius, afectius i conductuals del sí mateix. Dimensions i processos del sí mateix. Models integradors.

10. La importància de la cultura en l'estudi de les diferències individuals

Noció de cultura. Personalitat i cultura: models. Models en Psicologia transcultural. Investigació transcultural i personalitat. Aculturació: models.

11. La importància del gènere en l'estudi de les diferències individuals. Adquisició i identitat de gènere

Fites rellevants en la història del gènere. La perspectiva sociobiològica i la construcció social del gènere. Biaixos en la investigació de gènere. Models d'identitat de gènere.

12. La conceptualització del comportament anormal i/o desadaptatiu des del paradigma de les diferències individuals

Perspectives en l'estudi de l'estrès en Psicologia: estrès i afrontament. Els trastorns de personalitat des de la perspectiva de les diferències individuals. Conducta antisocial i psicopatia.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	120,00	100
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Preparació de classes de teoria	90,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	50,00	0
TOTAL	270,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat al permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos.

També és rellevant, no obstant això, la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs, individuals o grupals. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses respecte a la presentació i redacció de temes.

Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa a l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia a l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

AVALUACIÓ**SISTEMES D'AVALUACIÓ**

ES1. Prova objectiva per a la valoració de continguts teòrics i pràctics.

ES2. Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup.

PONDERACIÓ

- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites (80%)
- Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, en la forma y data (o dates) indicades pel professor en qüestió (20%)
- Obtenir la màxima qualificació en l'assignatura (10) no garanteix la qualificació de Matrícula d'Honor. Per a aconseguir aquesta, l'alumnat farà un examen de l'assignatura (examen de

desenvolupament) amb el seu professor/a

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura és imprescindible obtenir en l'examen sobre els continguts teòric-pràctics, una nota mínima de 4 (escala 0-8 punts) i aconseguir una puntuació global de 5 sobre 10 en el sumatori de la qualificació de l'examen i la puntuació obtinguda en l'avaluació contínua (activitats pràctiques, informes, treballs en grup, exposicions orals, etc.). Òbviament, a menor puntuació en l'avaluació contínua, major serà la puntuació mínima necessària en l'examen (5 sobre 8, quan la puntuació en l'avaluació contínua siga 0).

Valoració de continguts teòric-pràctics mitjançant prova escrita (80% de la qualificació final, recuperable). En la data en què indique la facultat es realitzarà un examen parcial eliminatori (dels continguts corresponents al primer parcial). Aquest examen consistirà en una prova objectiva que suposarà el 50% de la nota final dels continguts teòric-pràctics de l'assignatura (que seran superats si s'aconsegueix una puntuació mínima de 4 sobre 8, en cadascun dels parcials de l'assignatura).

En les dates de les dues convocatòries oficials (la de gener no és oficial i, per tant, no és obligatòria la seua realització pel professor), els qui hagen aprovat un parcial es podran presentar només al contingut de l'altre parcial (que aportarà el 50% de la nota final dels continguts teòric-pràctics valorats mitjançant examen, sempre que s'aconsegueixca una puntuació mínima de 4 sobre 8). La nota final en els continguts teòric-pràctics serà la mitjana de les notes obtingudes en tots dos parcials.

Valoració de les activitats d'avaluació contínua (20% de la qualificació final, no recuperable). Les activitats d'avaluació contínua impliquen maneig de dades elaborades durant les classes, correcció-discussió en el si del grup, realització de treball en grup i/o la seua exposició oral, etc. Permet obtenir fins a un màxim de 2 punts, que seran sumats a la puntuació obtinguda en l'examen, sempre que en aquest s'haja aconseguit la puntuació mínima que s'indica anteriorment.

AVANÇAMENT DE CONVOCATÒRIA

En el cas d'acollir-se a la normativa vigent respecte a avançament de convocatòria, l'avaluació consistirà en la realització d'un examen sobre els continguts teòric-pràctics (que suposa el 80% de la nota final) i, si escau, la realització d'un informe, l'exposició i contingut concret del qual serà determinat pel professorat en qüestió.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa a allò que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat
- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se supere el requisit mínim establert per a l'examen.

Tant en primera com en segona convocatòria, en l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'aconsegueix la puntuació de 5 en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establits i s'aconsegueix o supera la puntuació de 5, en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar la nota numèrica en base 10 i qualificació d'APROVAT, NOTABLE O EXCEL·LENT que corresponga

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Andrés-Pueyo, A. (1997): Manual de psicología diferencial. Madrid: McGraw Hill.
- Bermúdez, J., Pérez-García, A. M., Ruiz Caballero, J. A., Sanjuán, P. y Rueda, B. (2011). Psicología de la Personalidad. Madrid: UNED.
- Brody, N. & Ehrlichman, H. (1998). Personality Psychology: Science of Individuality. New York, Pearson. Traducción al castellano, Brody, N. y Ehrlichman, H. (2000). Psicología de la Personalidad. Madrid: Prentice Hall Iberia.
- Fierro, A. (Dir.)(1996): Manual de psicología de la personalidad. Barcelona: Paidós.
- Hernández López, J. M. (2000). La Personalidad. Elementos para su estudio. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Hyde, J.Sh. (1995). Psicología de la mujer: La otra mitad de la experiencia humana. Madrid: Morata.
- Moreno, B. (2007). Psicología de la personalidad. Procesos. Madrid: Thompson.
- Pelechano, V. (1996). Psicología de la Personalidad. I. Teorías. Barcelona: Editorial Ariel.
- Pelechano, V. (2000). Psicología sistemática de la personalidad. Barcelona. Ariel.
- Pervin, L.A. (2003) The Science of Personality (second edition). New York, Oxford University Press. Traducción española, Pervin, L.A. (1998). La ciencia de la personalidad (primera edición). Madrid: McGraw-Hill/Interamericana.
- Sánchez-Elvira, A. (2003) Introducción al estudio de las diferencias individuales. Madrid: Sanz y Torres.

Complementàries

- Apuntes elaborados por los profesores de la asignatura
- Avia, M.D. y M.L. Sánchez-Bernardos, M.L. (Comps.)(1995): Personalidad: aspectos cognitivos y sociales. Madrid: Pirámide.
- Bermúdez, J., Pérez, A.M. y Sanjuan, P. (2003): Psicología de la personalidad: teoría e investigación. Madrid: UNED.
- Carver, C.S. & Scheier, M.F. (1988): Perspectives on Personality. New York: Pearson. Traducción española, Carver, C.S. y Scheier, M.F. (1997): Teorías de la Personalidad. México: Prentice-Hall.
- Funder, D.C. (2010): The Personality Puzzle. New York, Norton & Company.
- Hampson, S.E. (1986). La construcción de la personalidad. Una introducción. Barcelona: Paidós.
- Ibáñez, E. y Pelechano, V. (Eds.)(1989): Personalidad. Madrid: Alhambra.
- Millon, T. (1998): Trastornos de la personalidad. Más allá del DSM-IV. Barcelona: Masson.
- Morrison, V. y Bennett, P. (2007). Psicología de la salud. Madrid: Pearson.
- Sánchez-Cánovas, J. y Sánchez López, P. (1999): Psicología de la Diversidad Humana. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, S.A.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTENIDOS

Se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente tanto respecto a la parte teórica como a las actividades prácticas que la ilustran.

2. VOLUMEN DE TRABAJO Y PLANIFICACIÓN TEMPORAL DE LA DOCENCIA

La guía docente preveía 120 horas de clases teórico-prácticas en el aula, de la cuales se había impartido el 75% antes del inicio de la docencia no presencial. Para el 25% restante se ha procedido a facilitar al alumnado para cada tema y a través del aula virtual (en situaciones técnicas o personales excepcionales, a través de un medio diferente) una presentación en PPT, PDF o formato similar explicativa del contenido del tema.

Se mantiene la planificación temporal docente tanto en días como en horario.

No obstante, se han ampliado los plazos de entrega de las actividades complementarias a fin de facilitar el cumplimiento de las mismas por parte del alumnado.

3. METODOLOGÍA DOCENTE

Con el fin de seguir las recomendaciones de la Universidad de no saturar la red, la teoría se fundamenta en el trabajo autónomo del alumnado con la supervisión del profesor. Así, el procedimiento concreto es: subida al aula virtual para cada tema de una presentación en power point, PDF o formato similar explicativo del mismo con comentarios y/o materiales adicionales para facilitar el trabajo autónomo del alumnado.

Las tutorías se realizan durante el horario habitual de clase para garantizar la total compatibilidad con actividades del resto de asignaturas y siguiendo un doble formato. Para aquellas dudas cuya contestación sea rápida, el medio preferente es el email. Para aquellas dudas de contenido más extenso y/o planteadas por un grupo de estudiantes, procede la realización de una videoconferencia con blackboard collaborative preferentemente (o bien con otros medios como Skype, Google meetings, etc. si fuera necesario), previa solicitud por email al profesor o la profesora.

En situaciones excepcionales, ya sean técnicas o personales, el profesorado podrá facilitar el material de apoyo al alumnado por otro medio distinto al aula virtual.

4. EVALUACIÓN

Se mantienen los mínimos para superar la asignatura, así como el peso de los dos sistemas de evaluación seguidos en la asignatura:

- SE1.- Prueba objetiva para la valoración de los contenidos teóricos y prácticos (80%).
- SE2.- Presentación oral y/o escrita de informes, trabajos individuales o en grupo (20%).

El SE1 consistirá en un examen tipo test con 3 alternativas de respuesta (utilizando la herramienta "Qüestionari" del aula virtual).

Si el día/hora de examen algún estudiante tuviera dificultades (limitaciones en disposición de equipamiento, fallos de conexión...) deberá escribir a su docente un correo usando la cuenta @alumni.uv.es, identificándose y describiendo las dificultades, a fin de que se le comunique una convocatoria alternativa para proceder a la realización de un examen oral. Así mismo, el profesorado indicará con qué herramienta (vía Blackboard Collaborative o Microsoft Teams) se realizaría la conexión, la cual se podrá establecer también mediante telefonía usando herramientas de videoconferencia.

El SE2 consistirá en la subida al Aula Virtual de la presentación oral y/o escrita de informes, trabajos individuales o en grupo. Las instrucciones concretas respecto al procedimiento, formato a seguir y fechas de entrega se especifican en el aula virtual de cada grupo.

Se modifica el procedimiento para la obtención de la calificación de Matrícula de Honor, eliminándose la necesidad de realizar un examen de desarrollo. Será el profesorado en cada grupo el que asigne dicha calificación en función de las notas obtenidas por el alumnado en SE1 y SE2.

Dos consideraciones finales:

1. El profesorado podrá requerir entrevistas individuales o en pequeño grupo mediante videoconferencia para verificar el grado de participación y la consecución de los objetivos que se persigan en cualquier tarea desarrollada. Declinar esta verificación por parte del estudiante o la estudiante supondrá no superar la tarea/actividad en cuestión.
2. El profesorado usará los sistemas de detección de plagios contratados por la UV en las evidencias de evaluación. La "copia" manifiesta de cualquier prueba, tarea, actividad o informe, ya sea individual o grupal, que sirva a efectos de evaluación en la asignatura, imposibilitará superar la asignatura.

5. BIBLIOGRAFÍA

Se mantienen las lecturas recomendadas al comienzo de la asignatura en septiembre de 2019, aunque complementadas por material elaborado por el profesorado y que se sube al aula virtual.